

HOFMANSBYGDS SÅGKVARN

Hofmansbygds sågkvarn grundades omkring **1780** och har sedan dess tillhört byns hemmansägare. Sågkvarn var en beteckning på sågverk som drevs med vattenkraft.

Såget skattelades **1781** vilket framgår av en förteckning upprättad år 1796 av Kungl. kammarkollegii provinskontor, ”CarlsCrona LandsContoir”.

uppå the i Blekinge Lähn befindtliche Såg Qwarnar, om hvars beskaffenhet blifvit behörigen undersökt och befunnits som följer, nemligen:

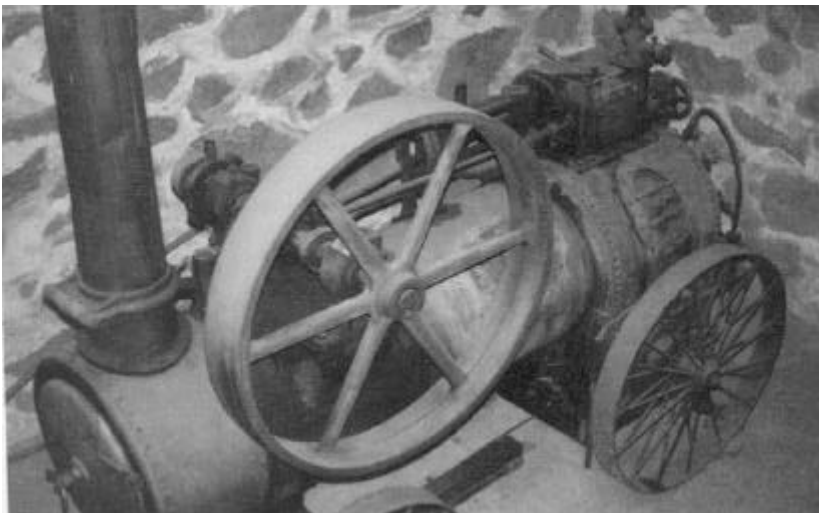
”Hoffmansbygd. Enbladig SågQwarn på krono skattegrund skattlagd den 31 maii 1781 til 40 tolfters Salu och 25 tolfters husbehofs skyrd; Denna skattläggning är hos Kongl. Maj:t i Nåder fastställd den 6 December 1786.”

Skyrd betyder egen sågning, en tolft är 12 st.

Enligt en annan förteckning över sågkvarnar som upprättades till följd av Kgl order den 15 febr 1806 fanns i Hofmansbygd nr 114 en sågkvarn med 1 ram och 1 blad, som betalade 25 skilling årlig ränta, skatt.

Efter 1860 var såget och mjölkvarnen upptagna i den tidens skattelängder, fyrktalslängder. ”Åboarne på numret af Såg och qvarn, bevillningen tre riksdaler och femtio öre”. Citerat ur 1863 års fyrktalslängder för Ringamåla socken.

Omkring **1900** gick man över från vattenkraft till att driva sågen med ånga. Man uppförde en mindre tegelbyggnad ett lokomobilstall, för den lokomobil som drev ångsåget.

Lokomobilstallet med välmurad tegelutsmyckning runt takfoten är troligen uppfört av samma byggmästare som byggde det samtida Ebbamåla Gjuteri på andra sidan ån.

Lokomobilen som tillhörde ångsåget finns numera i Asarums hembygdsmuseum i Stenbacka. Se bild.

Det sågade virket förvarades i ett sågskjul. Byggnaden, en röd lada, finns kvar och ligger ca 100 m sydöst om lokomobilstallet.

Såghuset är rivet men dess granitgrund ligger kvar söder om stallet.

Ett bostadshus till sågaren låg också i anslutning till såget. Huset revs på 1950-talet, stenfoten finns kvar och ligger ca 50 meter öster om såget uppe i slutningen.

Verksamheten vid såget upphörde i början av **1930-talet**.